

Excursiun culturala a Vrin

Text: Norbert Berther/fotos: Norbert Berther, André Schmid

Era uonn, numnadamein ils 15 da zercladur ha il *Forum cultural Tujetsch* cun *Tarcisi Hendry, André Schmid e Tumaisch Valier* alla testa organisau in'excursiun culturala. La mira ei stada Vrin, il vitg il pli entadem dalla Lumnezia, 21 km naven da Glion. L'elecziun da quei vitg ei perschudenta, ha el gie retschiert 1998 il premi Wakker. Quella distincziun da 20'000 frs. surdat il Schurmetg dalla patria mintg'onn a loghens ch'ei sefatgs meriteivels per il schurmetg exemplaric dil maletg dil vitg.

La persuna principala per haver retschiert quei premi ei **Gion A. Caminada** burgheis e habitont da Vrin. El ha fatg igl emprendissadi da scrinari, frequentau la scola d'art, applicau e fatg in studi supplementar sco architect alla Scola tecnica (ETH) a Turitg. Leu lavura el oz sco professor ed a Vrin sco architect. El ha grond success, ha gudignau differents premis. La pli gronda distincziun munta il premi cultural grischun ch'el ha retschiert 2011.

All'entschatta dalla «tura» atras il vitg dat G.A. Caminada in'orientaziun generala davart Vrin. Davostier ei la casa da scola ch'ei vita, damai ch' ils scolars dalla Lumnezia van a Vella a scola.

La casa communal da Vrin. Entochen 2012 ei Vrin stau ina vischnaunca independenta, lu eis ella s'unida cun la vischnaunca Lumnezia. Denton biabein 40% dils vischins ein stai encunter quella fusiun. Els ein magari individualists.

La casa dils morts. Ell'emprema alzada sesanfla mintgamai la bara, ella secunda san ils parents ed enconuscents guder cuminonza in cun l'auter. Caminada ha vuliu mantener la tradiziun da prender cumiau dils morts.

Enasisum Vrin ei l'ucliva Cons, nua che Caminada habitescha. Davostier (buca veseivel) ei S. Giusep.

Nus da Tujetsch, Medel e Sumvitg havein giu la cuida da guder ina guida cun Gion A. Caminada atras Vrin, nua che differents baghetgs dattan perdetga da sia moda e maniera exemplarica da cumbinar il vegl cun il niev. Aschia p.ex. la casa communal, la halla polivalenta, plirs baghetgs agricoli, la stiva da morts, la mazleria e la cabina da telefon. Ella scola ch'ei ussa vita ha Gion A. Caminada siu biro, nua ch'el ha era mussau il model dil futur archiv cultural da Tujetsch.

Suenter quella vivonda spirtala han ils participonts saviu guder ina buna marena offerida dil Forum cultural ell'ustria Péz Terri. Ils participonts han schau plascher l'excursiun culturala a Vrin ed engrazian persuenter grondamein als organisaturs.

In baghetg imposant ei la baselgia barocca dalla fin dil 17avel tschantaner. Ella munta il pli bi edifeci sacral dalla Lumnezia.

Il bi vitg da Vrin sin in'altezia da 1446 m cun ver 250 habitonts. Da cheu van ins sul Pass Diesrut sin la Greina cun il Péz Terri.